

1. Temat i cel opracowania

Celem niniejszego opracowania jest sporządzenie projektu wykonawczego dla inwestycji pn. „Nakładka asfaltowa w Dąbiu Chrobakowym”. Projekt ma umożliwić Zamawiającemu realizację inwestycji.

2. Inwestor

Gmina Psary
ul. Malinowicka 4
42-512 Psary

3. Podstawa opracowania

- a) Zlecenie Zamawiającego.
- b) Mapa do celów projektowych w skali 1:500
- c) Plan orientacyjny 1:25 000
- d) Wizja lokalna w terenie
- e) Ustawa prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994r. (Dz. U. 1994 nr 89 poz. 414 z póź. zm.)
- f) Ustawa o drogach publicznych 21 marca 1985r. (Dz. U. 1985 Nr 14 poz. 60 z póź. zm.)
- g) Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.99 sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43 z 14 maja 1999 z póź. zm.)
- h) Uchwała nr XLVIII/398/2010 Rady Gminy Psary z dnia 26 października 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w sołectwie Sarnów.

4. Przedmiot inwestycji

Zakresem inwestycji objęty jest odcinek drogi gminnej nr 618 062 S od granicy administracyjnej z sołectwem Malinowice (zachodnia część inwestycji) do granicy z sołectwem Toporowice - Gmina Mierzęcice (wschodnia część inwestycji).

Głównym zamiarem przedsięwzięcia jest modernizacja drogi mająca na celu poprawę warunków podróżowania oraz poprawę klimatu akustycznego z uwagi na hałas od kół toczących się po zdegradowanej nawierzchni.

Powyższy cel osiągnięty zostanie dzięki ułożeniu nowej nawierzchni w postaci warstwy ścieralnej z mieszanki mineralno-asfaltowej. Z uwagi iż pod powyższą warstwą przewiduje się wykonanie różnego zakresu robót, inwestycję podzielono na trzy odcinki:

1. Odcinek 1 – na którym pod warstwą ścieralną przewiduje się wykonanie frezowania profilującego oraz wykonanie warstwy wiążącej(wyrównawczej) z betonu asfaltowego AC 11W o minimalnej grubości 3cm na bazie asfaltu modyfikowanego.
2. Odcinek 2 – na którym nie przewiduje się frezowania profilującego. Przed ułożeniem warstwy wyrównawczej o minimalnej grubości 3cm przewiduje się tylko mechaniczne czyszczenie istniejącej nawierzchni oraz skropienie emulsją kationową.
3. Odcinek 3 – na którym pod warstwą ścieralną przewiduje się wykonanie warstwy wiążącej o grubości 5cm oraz wykonanie podbudowy zasadniczej z mieszanki kruszyw niezwiązanych C90/3 o grubości 20cm. Powyższy pakiet warstw stanowi typową konstrukcję górnych warstw nawierzchni (TYP A1) zgodną z Katalogiem Typowych Konstrukcji Nawierzchni Podatnych i Półsztywnych (KTKNPiP) - Załącznikiem do zarządzenia nr 31 GDDKiA z dn. 16.06.2014r.

Z uwagi iż wzmocnienie konstrukcji nawierzchni zakłada podniesienie profilu istniejącej jezdni ulicy na wysokość ok. 7cm, dodatkowo w ramach

zadania przewiduje się dostosowanie wysokościowe z jednoczesną wymianą istniejących krawężników w rejonie zjazdów na posesję oraz regulację wysokościową nawierzchni zjazdów i dojść do posesji.

Z uwagi, iż zakres inwestycji mieści się w istniejącym pasie drogowym oraz z uwagi, iż zmianie nie ulegnie istniejąca geometria drogi, inwestycję kwalifikuje się do remontu zgodnie z zapisami prawa budowlanego. Tym samym zgodnie z art. 29 ust.3 pkt. 2) ppkt. a) powyższego prawa, inwestycja podlega zgłoszeniu do właściwego organu architektoniczno-budowlanego, którym jest Starosta Będziński.

5. Zakres inwestycji

Zakres przedmiotowego projektu obejmuje:

- Modernizacja nawierzchni ulicy Dąbie Chrobakowe na odcinku 1 (od założonego kilometra 0+000 do km 1+151) polegająca na wykonaniu frezowania profilującego, wykonaniu warstwy wiążącej(wyrównawczej) z betonu asfaltowego AC 11W o minimalnej grubości 3cm (średnio 4cm) na bazie asfaltu modyfikowanego oraz wykonaniu warstwy ścieralnej AC11S o grubości 4cm
- Modernizacja nawierzchni ulicy Dąbie Chrobakowe na odcinku 2 (od założonego kilometra 1+151 do km 1+414) polegająca na mechanicznym oczyszczeniu istniejącej nawierzchni, wykonaniu warstwy wiążącej(wyrównawczej) z betonu asfaltowego AC 11W o minimalnej grubości 3cm (średnio 5cm) na bazie asfaltu modyfikowanego oraz wykonaniu warstwy ścieralnej AC11S o grubości 4cm
- Modernizacja nawierzchni ulicy Dąbie Chrobakowe na odcinku 3 (od założonego kilometra 1+414 do km 1+440) na którym pod warstwą ścieralną przewiduje się wykonanie warstwy wiążącej o grubości 5cm oraz wykonanie podbudowy zasadniczej z mieszanki kruszyw niezwiązanych C90/3 o grubości 20cm. Powyższy pakiet warstw stanowi typową konstrukcję górnych warstw nawierzchni dla ruchu o kategorii KR1 (TYP A1) zgodną z Katalogiem Typowych Konstrukcji

Nawierzchni Podatnych i Półsztywnych (KTKNPiP) - Załącznikiem do zarządzenia nr 31 GDDKiA z dn. 16.06.2014r.

- Wymiana krawężników w sąsiedztwie istniejących zjazdów
- Regulacja wysokościowa nawierzchni zjazdów gruntowych poprzez uzupełnienie nawierzchni zjazdu frezem
- Regulacja wysokościowa zjazdów o nawierzchni z wibroprasowanej kostki betonowej poprzez rozebranie nawierzchni na średnią szerokość 1m, rozebrania podsypki, uzupełnienie podbudowy z mieszanki niezwiązanej stabilizowanej mechanicznie 0/31,5mm oraz odtworzenie nawierzchni z kostki na podsypce cementowo-piaskowej
- Regulacja wysokościowa zjazdów a nawierzchni asfaltowej poprzez wykonanie frezowania profilującego i uzupełnienie nawierzchni z mieszanki AC11S.
- Regulacja wysokościowa zjazdów z nawierzchni betonowej poprzez wykonanie docięcia nawierzchni piłą diamentową w odległości ok. 1m od krawędzi jezdni, rozbiórce nawierzchni między docięciem a krawędzią jezdni, przygotowaniu koryta w deskowaniu i wylaniu nawierzchni z betonu C20/25.
- Regulacja wysokościowa dojść do posesji – w technologii analogicznej do zjazdów
- Wykonanie poboczy o szerokości 0,75m, gruntowych, ulepszonych z mieszanki kruszyw 0/31,5mm stabilizowanych mechanicznie o grubości 15cm
- Wykonanie humusowania z obsianiem trawą niezabudowanej części pasa drogowego

6. Lokalizacja

Zamierzenie zlokalizowane jest w województwie śląskim, powiecie będzińskim, na terenie Gminy Psary w sołectwie Dąbie na działkach o następujących numerach ewidencyjnych:

- w liniach rozgraniczających ul.Dąbie Chrobakowe (droga gminna nr 618 062 S) dz. nr: 289, 1399

7. Kilometraż

Na potrzeby opracowania założono lokalny kilometraż w osi istniejącej a tym samym projektowanej nawierzchni jezdni:

- początek – km 0+000,00 założono na początku opracowania po zachodniej stronie inwestycji w rejonie granicy z sołectwem Malinowice.
- koniec – km 1+440 – założono po wschodniej stronie inwestycji w rejonie granicy z Gminą Mierzęcice (sołectwo Toporowice).

8. Stan istniejący

Przedmiot inwestycji w postaci drogi gminnej nr 618 062 S mieści się w województwie śląskim, powiecie będzińskim na terenie Gminy Psary w sołectwie Dąbie. Ulica jest drogą kategorii gminnej o klasie technicznej L (ruchu lokalnego) biegnącą w szerszym układzie na kierunku wschód - zachód.

Ulica Dąbie Chrobakowe będąca przedmiotem przedsięwzięcia stanowi odcinek o długości ok 1440mb. W obszarze przewidzianym do zainwestowania droga posiada tzw. przekrój uliczny, jednojezdniowy, dwupasowy (bez chodników). Szerokość jezdni wynosi ok. 5,5m. W stanie istniejącym droga nie jest obramowana z żadnej strony krawężnikiem za wyjątkiem miejsc styku z nawierzchnią niektórych zjazdów. Nawierzchnia wykonana jest z betonu asfaltowego. Jej stan można określić jako zły. Na rozpatrywanym odcinku posiada różne uszkodzenia w tym ubytki, nierówności w przekroju poprzecznym i podłużnym oraz deformacje trwałe

o charakterze zmęczeniowym. Na jezdni można zaobserwować łaty powierzchniowe wykonane w ramach bieżącego utrzymania przez Zarządcę drogi.

Wysokościowo droga w obrębie opracowania wpisuje się w otaczający teren (brak widocznych nasypów czy wykopów). Odwodnienie drogi realizowane jest przez spadki podłużne oraz poprzeczne dzięki, którym woda odprowadzana jest w rejon sąsiadujących krawędzi jezdni. Woda z jezdni odprowadzana jest częściowo do funkcjonujących rowów drogowych a częściowo bezpośrednio na przyległy teren.

W rejonie przedsięwzięcia występują przystanki regularnej komunikacji zbiorowej. Dwa zlokalizowane w rejonie posesji o nr ewidencyjnym 10A (okolice połowy inwestycji) oraz dwa kolejne w rejonie posesji o numerze ewidencyjnym 31 (okolice istniejącego skrzyżowania z drogą gminną nr 615 062 S prowadzącą do ulicy Dolnej w Dąbiu).

W bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji ruch pieszy odbywa się poboczem lub przy krawędzi istniejącej nawierzchni jezdni.

Bezpośrednie sąsiedztwo inwestycji czyli tereny po północnej i południowej stronie ulicy Dąbie Chrobakowe są terenami z jednorodzinną zabudową mieszkaniową niejednokrotnie zagrodową. Z uwagi, iż w wielu miejscach tereny sąsiadujące z ulicą są niezabudowane, w części stanowią obszary użytkowanej przestrzeni rolniczej, na której zlokalizowane są łąki oraz pola uprawne natomiast w pozostałej części pozostają nieutrzymywane - w stanie istniejącym porośnięte roślinnością ruderalną w fazie segentalnej.

Zgodnie z Uchwałą nr XLVII/367/2010 Rady Gminy Psary z dnia 29 września 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w sołectwach: Gołasza, Brzękowice, Dąbie, ulica stanowiąca przedmiot inwestycji wpisuje się w obszar 1KDL 1/2, czyli w teren przeznaczony pod drogi publiczne o funkcji ulic lokalnych. Sąsiedni teren zarówno po północnej jak i południowej stronie istniejącej ulicy w MPZP oznaczono symbolem MN i nadano mu przeznaczenie pod budownictwo mieszkaniowe.

Wzdłuż ulicy zlokalizowano urządzenia obce czyli urządzenia niezwiązane z potrzebami ruchu drogowego w postaci:

- Wodociągu
- Sieci gazowej
- Sieci teletechnicznej
- Sieci elektroenergetycznej niskiego oraz średniego napięcia

Od powyższych sieci do sąsiadujących nieruchomości zrealizowano liczne przyłącza. Całość zobrazowano na załączonym podkładzie mapowym.

9. Stan projektowany

9.1 Branża drogowa

Modernizacja nawierzchni jezdni ul. Dąbie Chrobakowe ma na celu podniesienie komfortu podróżowania mieszkańców osiedlonych w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy oraz innych użytkowników podróżujących drogą i obniżenie poziomu generowanego hałasu. Planowane przedsięwzięcie jest inwestycją o charakterze lokalnym. Dotychczasowy stan zmuszał użytkowników do poruszania się po zdegradowanej, wyboistej i nierównej nawierzchni generującej stosunkowo wysoki poziom hałasu, który wraz ze wzrostem natężenia ruchu w istotny sposób przyczynia się do pogorszenia warunków bytowania osiedlonych w pobliżu mieszkańców.

Przewiduje się wykonanie zabiegów remontowych na drodze gminnej o łącznej długości 1440mb oraz o szerokości jezdni 5,5m. Układ wysokościowy dostosowany będzie do istniejącej niwelety jezdni.

Powyższy cel osiągnięty zostanie dzięki ułożeniu nowej nawierzchni w postaci warstwy ścieralnej z mieszanki mineralno-asfaltowej. Z uwagi iż pod powyższą warstwą przewiduje się wykonanie różnego zakresu robót, inwestycję podzielono na trzy odcinki:

- Odcinek 1 – (od założonego kilometra 0+000 do km 1+151) na którym pod warstwą ścieralną przewiduje się wykonanie frezowania profilującego oraz wykonanie warstwy wiążącej (wyrównawczej) z betonu asfaltowego AC 11W o minimalnej grubości 3cm (średnio 4cm)

na bazie asfaltu modyfikowanego. Szerokość ulicy na przedmiotowym odcinku – 5,5m.

- Odcinek 2 – (od założonego kilometra 1+151 do km 1+414) na którym nie przewiduje się frezowania profilującego. Przed ułożeniem warstwy wyrównawczej o minimalnej grubości 3cm (średnio 5cm) przewiduje się tylko mechaniczne czyszczenie istniejącej nawierzchni, odspojenie luźnych części oraz skropienie emulsją kationową. Szerokość ulicy na przedmiotowym odcinku – 5m.
- Odcinek 3 – (od założonego kilometra 1+414 do km 1+440) na którym pod warstwą ścieralną przewiduje się wykonanie warstwy wiążącej o grubości 5cm oraz wykonanie podbudowy zasadniczej z mieszanki kruszyw niezwiązanych C90/3 o grubości 20cm. Powyższy pakiet warstw stanowi typową konstrukcję górnych warstw nawierzchni dla ruchu o kategorii KR1 (TYP A1) zgodną z Katalogiem Typowych Konstrukcji Nawierzchni Podatnych i Półsztywnych (KTKNPiP) - Załącznikiem do zarządzenia nr 31 GDDKiA z dn. 16.06.2014r. Szerokość ulicy na przedmiotowym odcinku – 5m.

Poza powyższymi robotami przewiduje się wymianę istniejących krawężników w rejonie zjazdów na posesję oraz regulację wysokościową nawierzchni zjazdów i dojść do posesji.

Na styku z nawierzchnią jezdni przewiduje się rozbiórkę istniejących krawężników wraz z ławami betonowymi. Do odbudowy spowodowanej koniecznością regulacji wysokościowej należy użyć nowych krawężników betonowych ulicznych o szerokości 15cm i wysokości 22cm (krawężniki najazdowe). Poza stykiem, w obrębie powierzchni regulowanych wysokościowo, należy użyć krawężników lub oporników istniejących (odzyskanych). Wszystkie krawężniki (zarówno nowe jak i odzyskane) oraz oporniki należy zabudować na nowej ławie z oporem, z betonu C12/15.

W ramach regulacji wysokościowej w obrębie istniejących zjazdów z wibroprasowanej kostki betonowej należy przewidzieć konieczność rozebrania nawierzchni na średnią szerokość 2m, rozebranie podsypki, uzupełnienie podbudowy z mieszanki niezwiązanej stabilizowanej

mechanicznie 0/31,5mm oraz odtworzenie nawierzchni z kostki na podsypce cementowo-piaskowej.

Regulację wysokościową zjazdów z nawierzchni asfaltowej należy wykonać na średniej szerokości 2m poprzez wykonanie frezowania profilującego w taki sposób aby minimalna grubość nowej docelowej-układanej nawierzchni zjazdu w każdym punkcie nie była mniejsza niż 4 cm. Po wykonaniu frezowania, oczyszczeniu nawierzchni, skropieniu emulsją kationową, należy przewidzieć uzupełnienie nawierzchni z mieszanki AC11S. Połączenie (tzw. szew) należy zabezpieczyć masą zalewową na gorąco.

Regulację wysokościową zjazdów z nawierzchni betonowej należy wykonać poprzez docięcie istniejącej nawierzchni piłą diamentową w odległości ok. 2m od krawędzi jezdni, rozbiórce nawierzchni między docięciem a krawędzią jezdni, przygotowaniu koryta w deskowaniu o minimalnej grubości 20cm i wylaniu nawierzchni z betonu C30/37. W przypadku jeśli którykolwiek wymiar wylewanej płyty betonowej przekraczać będzie 6m, należy wykonać szczeliną dylatacyjną w technologii zgodnej z Katalogiem Typowych Konstrukcji Nawierzchni Sztywnych (KTKNS) - Załącznikiem do zarządzenia nr 30 GDDKiA z dn. 16.06.2014r. Nawierzchnię należy poddać odpowiednim zabiegom pielęgnacyjnym.

Regulację wysokościową nawierzchni zjazdów gruntowych należy wykonać poprzez uzupełnienie nawierzchni zjazdu frezem z odpowiednim zagęszczeniem.

Regulację wysokościową dojeżdż do posesji należy wykonać w technologii analogicznej do zjazdów.

Poza powyższym w obrębie całego zadania przewiduje się wykonanie poboczy gruntowych o szerokości 0,75m (poza obrębem-obrysem zjazdów) z mieszanki kruszyw 0/31,5mm stabilizowanych mechanicznie o grubości 15cm.

W obrębie istniejącego pasa drogowego, w niezbędnym zakresie (w którym brak jest widocznego trawnika oraz w którym na skutek robót

trawnik uległ degradacji) należy wykonać humusowanie terenu z obsianiem odpowiednią mieszanką traw.

9.2 Parametry techniczne:

Ulica Dąbie Chrobakowe (droga gminna nr 618 062 S)

- kategoria – gminna
- klasa techniczna – L
- prędkość projektowa – 30 km/h
- przekrój – 1/2 (jednojezdniowy, dwupasowy)
- długość – ok. 1440m
- szerokość jezdni – 5,5m oraz 5m od skrzyżowania drogi gminnej nr 618 062 S z drogą gminną nr 615 062 S do końca opracowania,
- pobocza – umocnione kruszywem o szer 0,75m
- łuki w planie - brak
- poszerzenia – brak z uwagi na brak łuków w planie
- pochylenia podłużne
  - minimalne – 0,05%
  - maksymalne – 2,8%
- pochylenie poprzeczne - daszkowe 2%
- nawierzchnia z betonu asfaltowego
- odwodnienie – realizowane będzie jak w stanie istniejącym – dzięki spadkom poprzecznym i podłużnym woda odprowadzana jest poza krawędź drogi do istniejących rowów drogowych lub bezpośrednio na przyległy

Skrzyżowanie ulicy stanowiącej przedmiot opracowania z drogą gminną prowadzącą do ulicy Dolnej w Dąbiu (skrzyżowanie drogi gminnej nr 618 062 S z drogą gminną nr 615 062 S)

- kąt skrzyżowania - 74⁰
- typ skrzyżowania z uwagi na liczbę wlotów – czterowlotowe
- pierwszeństwo – „łamane” pod kątem prostym na kierunku między wlotem zachodnim a wlotem północnym
- kategoria drogi z pierwszeństwem – droga gminna

- klasa techniczna drogi z pierwszeństwem – L (wlot zachodni oraz północny)
- kategoria drogi podporządkowanej – droga gminna
- klasa techniczna drogi podporządkowanej – D (wlot wschodni oraz południowy)
- nawierzchnia – bitumiczna na wszystkich wlotach
- typ z uwagi na § 55 WT - zwykłe,
- typ z uwagi na sterowanie – bez sygnalizacji świetlnej
- typ z uwagi na organizację ruchu – z pierwszeństwem przejazdu na wlotach drogi nadrzędnej
- typ pod względem wyboru kierunku jazdy – z pełnym wyborem kierunków jazdy
- wyokrąglenia wlotów – $R=11m$ oraz $R=6m$ i $R=5m$ (zgodnie ze stanem istn.)
- przejścia dla pieszych – brak
- szerokość jezdni na wlocie zachodnim, północnym oraz wschodnim – 5,5m
- szerokość jezdni na wlocie południowym – 3,6m

Zjazdy indywidualne

- kąty przecięcia osi zjazdów z osią drogi – ok. 90^0
- szerokości zjazdów – odtworzone, dostosowane do bram
- skosy – 1:1

9.3 Profil podłużny

Układ wysokościowy dostosowany zostanie do istniejącego profilu ulicy Dąbie Chrobakowe oraz istniejącego ukształtowania terenu przy zachowaniu odpowiedniego wyniesienia, które związane jest z projektowanymi pochyleniami poprzecznymi oraz przy zachowaniu odpowiedniego wyniesienia związanego z nakładką. Nie przewiduje się istotnych zmian profilu istniejącej jezdni drogi.

9.4 Roboty ziemne

Przed wykonaniem prac z obszaru prowadzonych robót należy zdjąć humus na głębokość jego zalegania.

Wszelkie roboty ziemne pod projektowanym układem komunikacyjnym należy wykonywać zgodnie z normą PN-S-02205:1998 "Drogi Samochodowe. Roboty ziemne. Wymagania i badania". Do wykonania nasypów należy użyć gruntów kwalifikowanych.

Pod konstrukcją grunt należy zagęścić do osiągnięcia współczynników zagęszczenia wymaganych normą PN-S-02205:1998 "Drogi Samochodowe. Roboty ziemne. Wymagania i badania". Kontrolę zagęszczenia gruntu należy prowadzić równolegle metodą określoną w normie BN-77/8931-12 poprzez określenie wskaźnika zagęszczenia I_s oraz w normie PN-S-02205:1998 poprzez określenie wskaźnika odkształcenia I_o . Wskaźnik zagęszczenia i odkształcenia powinien być zgodny z określonym w normie PN-02205:1998.

Nośność warstwy gruntu podłoża należy określić na podstawie pomiaru wtórnego modułu odkształcenia E_2 zgodnie z PN-02205:1998.

9.5 Zieleń

W ramach inwestycji nie przewiduje się wycinki żadnych drzew - brak kolizji. W granicach istniejącego pasa drogowego poza projektowanymi elementami budowlanymi w miejscach uszkodzonych robotami budowlanymi oraz w miejscach gdzie w stanie istniejącym brak jest trawnika przewidziano obsianie terenu mieszanką traw.

Wymagania dotyczące wykonania robót związanych z trawnikami są następujące:

- teren pod trawniki musi być oczyszczony z gruzu i zanieczyszczeń,
- przy wymianie gruntu rodzimego na ziemię urodzajną teren powinien być obniżony w stosunku do krawężników o ok. 15 cm - jest to miejsce na ziemię urodzajną (ok. 10 cm) i kompost (ok. 2 do 3 cm),

- przy zakładaniu trawników na gruncie rodzimym krawężnik powinien znajdować się 2 do 3 cm nad terenem,
- teren powinien być wyrównany i splantowany,
- ziemia urodzajna powinna być rozścielona równą warstwą i wymieszana z kompostem, nawozami mineralnymi oraz starannie wyrównana,
- przed siewem nasion trawy ziemię należy wałować wałem gładkim, a potem wałem - kolczatką lub zagrabić,
- siew powinien być dokonany w dni bezwietrzne,
- okres siania - najlepszy okres wiosenny, najpóźniej do połowy września,
- na terenie płaskim nasiona traw wysiewane są w ilości od 1 do 4 kg na 100 m², jednak podstawowym kryterium jest zalecenie producenta mieszanki
- na skarpach nasiona traw wysiewane są w ilości 4 kg na 100 m², chyba że producent przewiduje inaczej,
- przykrycie nasion - przez przemieszanie z ziemią grabiami lub wałem kolczatką,
- po wysiewie nasion ziemia powinna być wałowana lekkim wałem w celu ostatecznego wyrównania i stworzenia dobrych warunków dla podsiąkania wody. Jeżeli przykrycie nasion nastąpiło przez wałowanie kolczatką, można już nie stosować wału gładkiego,
- mieszanka nasion trawnikowych może być gotowa

Po założeniu wymaga się wykonania odpowiednich zabiegów pielęgnacyjnych zgodnie z odpowiednią STWiORB.

10. Wytyczne materiałowo – technologiczne

Wszystkie roboty należy wykonać zgodnie z załączonymi Specyfikacjami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (STWiORB). Ponadto poniżej precyzuje się dodatkowe wymagania, które częściowo zostały opisane również w przywołanych wyżej STWiORB.

10.1 Podbudowa z kruszywa łamanego

Warstwy konstrukcyjne wykonane z niezwiązanych mieszanek stabilizowanych mechanicznie powinny spełniać wymagania określone w dokumentach:

- Mieszanki niezwiązane do dróg krajowych WT-4 2010 Wymagania techniczne – Załącznik nr 3 do zarządzenia nr 102 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 19.11.2010 r.
- Katalog Typowych Konstrukcji Nawierzchni Podatnych i Półsztywnych (KTKNPiP) - Załącznik do zarządzenia nr 31 GDDKiA z dn. 16.06.2014r.

Kruszywo jako materiał do wykonania podbudowy powinno być jednorodne, bez zanieczyszczeń obcych i bez domieszek gliny. Warstwę tą należy wykonać z kruszywa łamanego 0/31 mm o uziarnieniu ciągłym.

W przypadku jeśli podbudowa ułożona jest bezpośrednio na podłożu naturalnym należy spełnić warunek przenikania cząstek pomiędzy podbudową a podłożem:

$$D_{15}/d_{85} \leq 5$$

w którym:

D_{15} – wymiar boku oczka sita, przez które przechodzi 15% ziaren kruszywa podbudowy (mm)

d_{85} – wymiar boku oczka sita, przez które przechodzi 85% ziaren i cząstek gruntu podłoża (mm)

Wskaźnik zagęszczenia powinien wynosić: $I_s \geq 1,3$

Minimalny wskaźnik nośności: $w_{noś} \geq 120\%$

Wartość wtórnego modułu odkształcania powinna wynosić: $E_2 \geq 180$ MPa

Zagęszczenie należy uznać za prawidłowe, gdy wskaźnik odkształcania I_o czyli iloraz wtórnego modułu odkształcania E_2 i modułu pierwotnego E_1 spełnia warunek:

$$\frac{E_2}{E_1} \leq 2,2$$

10.2 Nawierzchnia z wibroprasowanej kostki betonowej

Wymaga się aby kostka betonowa spełniała, co najmniej właściwości podane w PN-EN 1338:

- Nasiąkliwość – 2B
- Odporność na zamrażanie – 3D
- Wytrzymałość na zginanie – 2T
- Odporność na ścieranie – 4I

Kostkę należy układać ok. 1,5 cm wyżej od projektowanej niwelety nawierzchni, gdyż w czasie wibrowania (ubijania) podsypka ulega zagęszczeniu.

Wibrowanie należy prowadzić do krawędzi powierzchni ubijanej w kierunku środka i jednocześnie w kierunku poprzecznych kształtek. Do zgęszczania kostek nie wolno używać walca.

Szerokość spoin pomiędzy betonowymi kostkami brukowymi powinna wynosić od 3 mm do 5 mm.

Po ułożeniu kostek, spoiny należy wypełnić zaprawą cementowo-piaskową 1:4, będącą mieszanką cementu i piasku w stosunku 1:4 z piasku naturalnego spełniającego wymagania PN-EN 13242, cementu powszechnego użytku spełniającego wymagania PN-EN 197-1 i wody odpowiadającej wymaganiom PN-EN 1008

Zaprawę cementowo-piaskową zaleca się przygotować w betoniarnie, w sposób zapewniający jej wystarczającą płynność. Spoiny można wypełnić przez rozlanie zaprawy na nawierzchnię i nagarnianie jej w szczeliny szczotkami lub rozgarniaczkami z piórami gumowymi. Przed rozpoczęciem zalewania kostka powinna być oczyszczona i dobrze zwilżona wodą. Zalewa powinna całkowicie wypełnić spoiny i tworzyć monolit z kostkami.

Przy wypełnianiu spoin zaprawą cementowo-piaskową należy zabezpieczyć przed zalaniem nią szczeliny dylatacyjne, wkładając zwinięte paski papy, zwitki z worków po cemencie itp.

Po wypełnianiu spoin zaprawą cementowo-piaskową powierzchnię należy starannie oczyścić; szczególnie dotyczy to powierzchni z kostek kolorowych i z różnymi deseniami układania.

Należy przewidzieć wykonanie szczelin dylatacyjnych w odległościach nie większych niż co 8 m. Szerokość szczelin dylatacyjnych powinna umożliwiać przejście przez nie przemieszczeń wywołanych wysokimi temperaturami powierzchni w okresie letnim, lecz nie powinna być mniejsza niż 8 mm. Szczeliny te powinny być wypełnione trwale zalewami i masami zalewowymi (drogowe zalewy kauczukowo-asfaltowe lub syntetyczne masy uszczelniające).

10.3 Wymagania dla krawężników

Przy zastosowaniu krawężników betonowych wymaga się, aby spełniały, co najmniej właściwości podane w PN-EN 1340:

- Nasiąkliwość – 2B
- Odporność na zamrażanie – 3D
- Wytrzymałość na zginanie – 2T
- Odporność na ścieranie – 3H

10.4 Wymagania dla ławy betonowej pod krawężniki i obrzeża

Beton na ławę pod krawężniki i obrzeża (oporniki) powinien spełniać wymagania normy PN-EN 206:2014-04. O ile w dokumentacji projektowej nie określono inaczej, powinien to być beton klasy C12/15.

10.5 Wymagania dla nawierzchni bitumicznych

Warstwy bitumiczne należy wykonać z uwzględnieniem aktualnych wymagań:

- Kruszywa do mieszanek mineralno-asfaltowych i powierzchniowych utrwaleń na drogach krajowych WT-1 2014 Kruszywa Wymagania Techniczne - Załącznik do zarządzenia Nr 46 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 25.09.2014 r.
- Nawierzchnie Asfaltowe Na Drogach Krajowych WT-2 2014 – część I Mieszanki mineralno-asfaltowe. Wymagania Techniczne.

- Załącznik do zarządzenia Nr 47 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 25.09.2014r.
- Nawierzchnie Asfaltowe Na Drogach Krajowych WT-2 2016 – część II Wykonanie warstw nawierzchni asfaltowych. Wymagania Techniczne. - Załącznik do zarządzenia Nr 7 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 09.05.2016 r.
- Katalog Typowych Konstrukcji Nawierzchni Podatnych i Półsztywnych (KTKNPiP) - Załącznik do zarządzenia nr 31 GDDKiA z dn. 16.06.2014r.

10.6 Wymagania dla terenów zielonych

Tereny przewidziane w dokumentacji do humusowania i obsiania mieszkanką traw należy wykonać zgodnie z zaleceniami dokumentu pn.: „Wytyczne zakładania i utrzymania zieleni przydrożnej na potrzeby Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. GDDKiA. Warszawa, 2013”

11. Zakres rzeczowy

Roboty rozbiórkowe i przygotowawcze

- Rozbiórka itn. krawężników na zjazdach – 334 mb
- Oczyszczenie krawędzi jezdni z zalegającego gruntu – 3km
- Frezowanie profilujące istn. nawierzchni na śr. Głębokość 4cm (odcinek 1 + zjazdy bitumiczne) – 6594m²
- Oczyszczenie mechaniczne jezdni z odspojeniem luźnych fragmentów nawierzchni (odcinek 2) – 1364 m²
- Skucie nawierzchni betonowej na zjazdach o śr. grubości 15cm (1,5m od krawędzi jezdni) – 58 m²
- Usunięcie drogowych płyt betonowych
- Korytowanie wraz z profilowaniem i zagęszczeniem podłoża (odcinek 3) – 208 m²
- Wykopy (odcinek 3) – 60 m³

Roboty inwestycyjne

- Wbudowanie warstwy ścieralnej AC11S gr. 4cm – 8 166m²
- Wbudowanie warstwy wyrównawczej AC11W gr. 3cm – 7 958m²
- Wbudowanie warstwy wiążącej AC11W gr. 5cm – 208m²
- Wbudowanie podbudowy zasadniczej z mieszanki niezwiązanej z kruszyw stabilizowanych mech. C90/3 gr. 20cm - 208m²
- Wykonanie poboczy z mieszanki niezwiązanej z kruszyw stabilizowanych mech. C90/3 gr. 15cm – 1663 m²
- Zabudowa krawężników betonowych 15x22x100cm na ławie betonowej C12/15 – 372 mb
- Regulacja istniejących krawężników lub obrzeży na zjazdach podlegających regulacji wysokościowej – 149mb
- Przebrukowanie zjazdów oraz peronów autobusowych o nawierzchni z kostki betonowej – 465m²
- Przebrukowanie zjazdów o nawierzchni z kostki kamiennej – 12m²
- Przebrukowanie zjazdów o nawierzchni z trylinki – 8m²
- Dostosowanie wysokościowe nawierzchni zjazdów betonowych przez Wykonanie płyty z betonu C30/37 – 58m²
- Wymiana drogowych płyt betonowych wraz z regulacją wysokościową (uzupełnienie podbudowy) – 3szt.
- Regulacja wysokościowa zjazdów o nawierzchni gruntowej poprzez uzupełnienie kruszywa 0/31,5 stabilizowanego mechanicznie (średnia grubość 8cm) – 422m²
- Humusowanie wraz z obsianiem trawą (w rejonie regulowanych wysokościowo zjazdów) – 100 m²

12. Gospodarka odpadami

Wszystkie potencjalne odpady wytworzone w trakcie budowy planowanej inwestycji zostaną zutylizowane zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2016 poz. 1987 z późniejszymi zmianami) lub ponownie wykorzystane. Część odpadów zostanie zagospodarowana na miejscu

W fazie budowy powstawać będą odpady z następujących prac:

- robót ziemnych,
- ułożenia nawierzchni,
- funkcjonowania zaplecza budowy.

Powstające w trakcie budowy odpady będą segregowane i składowane w wydzielonym miejscu, w pojemnikach, zapewniając ich regularny odbiór przez uprawnione podmioty. Odpady niebezpieczne, jakie mogą się pojawić w ramach robót budowlanych będą segregowane i oddzielane od odpadów obojętnych i nie szkodliwych celem wywozu do specjalistycznych przedsiębiorstw zajmujących się ich unieszkodliwianiem.

13. Uwagi końcowe

- niweleta podłużna krawężników i obrzeży betonowych powinna być zgodna z projektowaną niweletą jezdni i planem warstwicowym (oczywiście przy zastosowaniu odpowiednich wyniesień i uwzględnieniu spadków poprzecznych jezdni ciągu)
- wszystkie krawężniki i obrzeża należy zabudować na ławach z oporem z betonu C12/15.
- co 10m należy wykonać dylatację ław o szer. 12mm wypełnione trwale plastyczną masą zalewową.
- w razie potrzeby elementy krawędziowe będą przycinane przycinarką tarczową – dotyczy to również złączy na łukach poziomych oraz połączeniach narożnych wewnętrznych i zewnętrznych.
- szczeliny między krawężnikami nie mogą przekraczać 4mm.
- wszystkie niezbędne materiały stosowane w ramach przedmiotowej inwestycji muszą spełniać wymogi Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r o wyrobach budowlanych (z późniejszymi zmianami) oraz Ustawy z dnia 7 lipca 1994r. „Prawo Budowlane” (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 1332);
- roboty należy prowadzić przy ścisłym przestrzeganiu obowiązujących przepisów BHP, PPOŻ, Ochrony Środowiska i norm obowiązujących dla robót branżowych tj.: elektroenergetycznych, teletechnicznych,

instalacyjnych, kanalizacyjnych i innych występujących przy realizacji przedmiotowego zadania.

- wszelkie roboty prowadzone w pobliżu istniejącego uzbrojenia należy wykonać pod nadzorem przedstawicieli użytkowników bądź właścicieli tych urządzeń po uprzednim wykonaniu przekopów kontrolnych.
- Wykonawcę realizującego budowę wg. niniejszego projektu zobowiązuje się w jego zakresie do przestrzegania przepisów BHP w odniesieniu do wszelkich szczegółów, które nie mogły być omówione oraz stosowania się do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27.07.2002r. Dz.U. nr 151 poz. 1256.
- prace należy tak prowadzić aby mieszkańcy mieli zapewniony stały dostęp do swoich posesji. W przypadku rozpoczęcia robót bezpośrednio w rejonie zjazdu do posesji Wykonawca jest zobowiązany poinformować o utrudnieniach właściciela posesji z 24 godzinnym wyprzedzeniem.
- w przypadku wystąpienia różnic między projektowanym wytyczeniem a sytuacją w terenie o więcej niż 3cm (różnica dla każdej współrzędnej) należy powiadomić projektanta w celu dokonania korekty rysunku wytyczeniowego (tyczenie osi uwzględnia plan sytuacyjny).
- jeśli podczas prowadzenia robót wystąpią warunki gruntowo-wodne inne, niż ujęte w niniejszym projekcie, Wykonawca zobowiązany jest uzgodnić dalsze prowadzenie robót (rozwiązania projektowe) z projektantem.
- Wykonawca zobowiązany jest wykonać projekt tymczasowej organizacji ruchu (ściśle uzależniony od przyjętej technologii wykonywania prac) oraz zatwierdzić go w odpowiedniej jednostce.
- Wykonawca zobowiązany jest wykonać we własnym zakresie projekt organizacji robót ze szczególnym uwzględnieniem BHP wg Dz.U. 2003 Nr 47 poz. 401 z dn. 06.02.2003;

- wszelkie prace związane z budową kanalizacji deszczowej należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami;
- budowę kanalizacji należy zlecić przedsiębiorstwu specjalistycznemu, które posiadają uprawnienia do prowadzenia w/w robót;
- w przypadku natrafienia w trakcie wykonywania robót na uzbrojenie niezainwentaryzowane, należy je zabezpieczyć i powiadomić operatora sieci;
- wszystkie napotkane urządzenia energetyczne należy traktować jako czynne, będące pod napięciem i grożące porażeniem;
- w miejscach z dużą ilością uzbrojenia podziemnego należy wykonać próbne przekopy poprzeczne w celu dokładnego usytuowania przewodów i ewentualnej korekty tras projektowanych sieci lub dokonania specjalnych zabezpieczeń przewodów w przypadku zbyt bliskich odległości między nimi niezgodnych z przepisami;
- po wykonaniu montażu kanałów wraz ze studniami w wykopie dokonać geodezyjną inwentaryzację powykonawczą;
- przed rozpoczęciem prac budowlanych Wykonawca jest zobowiązany do opracowania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (plan „BiOZ”) na okres wykonywania robót budowlanych.
- wszystkie opłaty związane z transportem, składowaniem, utylizacją, ew. zagospodarowaniem materiałów uzyskanych z rozbiórek ponosi Wykonawca robót.

14. Zabezpieczenie terenu robót

Wykonawca jest zobowiązany:

- Opracować projekt organizacji ruchu na czas prowadzenia robót, Projekt musi być wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zaopiniowany przez właściwe organy i zatwierdzony przez Organ Zarządzający Ruchem.

Wykonanie oznakowania pionowego i poziomego na czas robót obejmuje montaż oznakowania zgodnie z projektem, utrzymanie oznakowania w czasie wykonania robót oraz jego demontaż po zakończeniu budowy.

Oznakowanie pionowe należy wykonać zgodnie ze „Szczegółowymi warunkami technicznymi dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunkami ich umieszczania na drogach” Załącznik do nr Dz. U.220, poz. 2181 z dnia 23 grudnia 2003 r.

15. Przepisy związane

Ustawy

- [1] Ustawa z dnia 07.07.1994r.- Prawo budowlane (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 1333 z późn. zmianami);
- [2] Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. 2021 późn. 1376);
- [3] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (tekst jedn. Dz.U. 2021 poz. 1973 z późn. zm.);
- [4] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz.U. 2021 poz. 247 z późn. zm.);
- [5] Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. 2021 poz. 1899, z późn. zm.);
- [6] Ustawa z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1129, z późn. zm.);
- [7] Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn. Dz.U. 2021 poz. 1420 z późn. zm.);
- [8] Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 2021 poz. 450 z późn. zm.);
- [9] Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne. drogowym (Dz.U. 2021 poz. 1990 z późn. zm.);

Rozporządzenia

- [10] Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (tekst jednolity Dz.U. z 2016. poz.124);
- [11] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (Dz.U. 2017 poz. 784, z późn. zm.);
- [12] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz.U. 2019 poz. 2311, z późn. zm.);
- [13] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. 2019 poz. 2310, z późn. zm.);
- [14] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126, z późn. zm.);
- [15] Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 7 lipca 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Dz.U. 2021 poz. 1304);
- [16] Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019 poz. 1311);

Normy

- [17] PN-EN 12899-1:2010 Stałe pionowe znaki drogowe -- Część 1: Znaki stałe
- [18] PN-S-02205:1998 Drogi samochodowe. Roboty ziemne. Wymagania i badania.
- [19] PN-S-02204:1997 Drogi samochodowe. Odwodnienie dróg.
- [20] PN-B-04481:1998 Grunty budowlane. Badania próbek Gruntów
- [21] BN-77/8931-12 Oznaczenie wskaźnika zagęszczenia gruntu
- [22] PN-B-04493:1960 Grunty budowlane -- Oznaczanie kapilarności biernej
- [23] PN-EN 13242 Kruszywa do niezwiązanych i hydraulicznie związanych materiałów stosowanych w obiektach budowlanych i budownictwie drogowym
- [24] PN-EN 1338 Betonowe kostki brukowe. Wymagania i metody badań
- [25] PN-EN 1340:2004 Krawężniki betonowe - Wymagania i metody badań
- [26] PN-EN 13369:2018-05 Wspólne wymagania dla prefabrykatów z betonu
- [27] PN-EN 197-1 Cement. Część 1: Skład, wymagania i kryteria zgodności dotyczące cementu powszechnego użytku
- [28] PN-EN-12620 Kruszywa do betonu
- [29] PN-EN 1008 Woda zarobowa do betonu. Specyfikacja pobierania próbek, badanie i ocena przydatności wody zarobowej do betonu, w tym wody odzyskanej z procesów produkcji betonu
- [30] PN-EN 206+A2:2021-08 Beton -- Wymagania, właściwości, produkcja i zgodność
- [31] PN-EN 934-2+A1:2012 Domieszki do betonu, zaprawy i zaczynu -- Część 2: Domieszki do betonu -- Definicje, wymagania, zgodność, oznakowanie i etykietowanie

Inne dokumenty konieczne do uwzględnienia przy projektowaniu i realizacji robót

- [32] Katalog Typowych Konstrukcji Nawierzchni Podatnych i Półsztywnych (KTKNPiP) - załącznik do zarządzenia nr 31 GDDKiA z dn. 16.06.2014r.
- [33] Kruszywa do mieszanek mineralno-asfaltowych i powierzchniowych utwaleń na drogach krajowych WT-1 2014 Kruszywa Wymagania Techniczne - Załącznik do zarządzenia Nr 46 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 25.09.2014 r.
- [34] Nawierzchnie Asfaltowe Na Drogach Krajowych WT-2 2014 – część I Mieszanki mineralno-asfaltowe. Wymagania Techniczne. - Załącznik do zarządzenia Nr 47 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 25.09.2014r.
- [35] Nawierzchnie Asfaltowe Na Drogach Krajowych WT-2 2016 – część II Wykonanie warstw nawierzchni asfaltowych. Wymagania Techniczne. - Załącznik do zarządzenia Nr 7 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 09.05.2016 r.
- [36] Mieszanki niezwiązane do dróg krajowych WT-4 2010 Wymagania techniczne – Załącznik nr 3 do zarządzenia nr 102 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 19.11.2010 r.
- [37] Wytyczne wzmacniania podłoża gruntowego w budownictwie drogowym, IBDiM, Warszawa 2002.
- [38] Wytyczne zakładania i utrzymania zieleni przydrożnej na potrzeby Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. GDDKiA. Warszawa, 2013
- [39] Wytyczne projektowania skrzyżowań drogowych Część 1 (Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych, Warszawa 2001)

